

20. ARCHITECTONISCHE EIGENAARDIGHEDEN.

In deze rubriek wordt u wegwijs gemaakt in de architectonische bijzonderheden die onze kerk biedt. Van oorsprong moest men bij binnenkomst van de Sint Christoforuskerk enkele traptreden op. Voor de priester het altaar betreedt gaat hij een aantal traptreden op. In dit artikel wordt de symbolische betekenis van de traptreden uiteengezet.

De Trappen voor en in de Kerk.

Oorspronkelijk waren voor de kerkdeuren twee treden. Door het egaliseren van het kerkplein liggen de treden onder het plaveisel. Gewoonlijk bestijgt men via de traptreden de ingang van de kerk. Dat herinnert eraan, dat het huis van God- een huis van gebed is. Het bestijgen van de trappen betekent: "**Sursum corda!** = omhoog de harten". Wie de trappen bestijgt, moet zich ook innerlijk verheffen boven al het wereldse lawaai.

Zo baden de Joden, als zij opstegen naar de Tempelberg in Jeruzalem: "Wie mag opstijgen tot de berg van de Heer, wie mag in zijn heiligdom binnentreden? Wie reine handen heeft en een rein hart, wie zijn begeerte niet zet op het kwade en geen meened zweert. Die zal zegen van de Heer ontvangen en het gerechte loon van de God voor zijn heil." (Ps. 24, 3-5).

De Toegangsdeur

Een Godshuis is een heilig en vreesloze plaats. Daarom vermaant hij ons bij het binnengaan van de kerk, om ook innerlijk over de drempel van het profane naar het sacrale over te gaan, van de wereld in het heiligdom. De 'wereld' laten wij daarbij geheel bewust 'buiten' of beter gezegd 'beneden'.

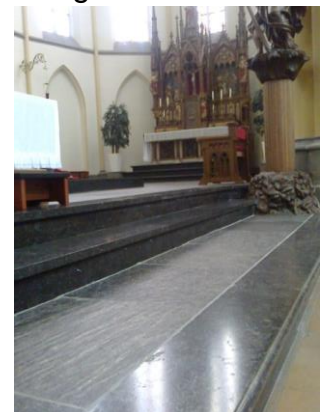
Een trap is een verbinding tussen twee op verschillende niveaus gelegen vlakken, zoals een vloer of terrein. Via deze verbinding verplaatst men zich lopend zowel horizontaal als verticaal, om zo van het ene niveau naar een ander te komen.

De hoogte tussen twee treden heet optrede, de diepte van een trede heet aantrede. Een goed loopbare trap voldoet aan de formule: $(2 * optrede) + (1 * aantrede) = 630 \text{ mm}$. Hierbij is de 630 mm. de zgn. stapmodulus: de lengte van een stap op de trap. De treden naar het altaar symboliseren het hoge in aanzien. Een vergelijk bij elk paleis of kasteel zijn traptreden naar het hogere of koninklijke. De heer wordt beschouwd als de koning van het volk.

In de Sint Christoforuskerk telt men zeven traptreden die leiden naar het altaar. Zeven is het symbool van de volmaaktheid: God rustte op de zevende dag na het voltooide en volmaakte zesdaagse scheppingswerk. Het getal 7 in de Bijbel is vaak gebruikt om volmaaktheid of compleetheid uit te drukken. In Openbaringen wordt aangegeven: 7 engelen, 7 zegels, 7 bazuinen, 7 schalen, 7 plagen, 7 treden leiden naar een troon.

Treden

In het Oude Testament kom je ook dergelijke trappen naar het altaar tegen. In Ezech. 43, vers 13-17 staat het grote tempelvisioen dat Ezechiël kreeg tijdens zijn ballingschap. Hij geeft een beschrijving en de maten van het altaar en dan vindt u, op 't eind daarvan, een kort zinnetje: "En zijn trappen die zijn naar het oosten gekeerd". Trappen – die komen bij het altaar van de Heere.

2 Koningen – 20 : 11: Dan roept Jesaja de profeet tot de Ene,- en laat hij de schaduw terugkeren, langs de traptreden die zij is afgedaald, langs de traptreden van Achaz.

Altaartreden

De altaartrappen betekenen aan de ene kant de innerlijke opgang naar God door de drie goddelijke deugden van Geloof, Hoop en Liefde. Aan de andere kant zijn zij het beeld van de berg Golgotha, waar Jezus zijn Bloed vergoten heeft en zijn kruisoffer heeft volbracht.

Al in het Oude Verbond zijn bergen oorden van de nabijheid Gods. Als offerplaatsen spelen zij een grote rol. Van bijzonder belang is in deze samenhang het offer van Abraham op de berg Moria: "God sprak, neem uw enige zoon, die ge lief hebt, Isaak. Ga naar het land van de Moria en draag hem daar, boven op de berg, die Ik zal wijzen, als brandoffer op." (Gen. 22, 2). Volgens oude overlevering kan deze Berg Moria identiek zijn met Golgotha. Zoals Isaak is ook Jezus de enig geliefde Zoon, die zelf voor het offer het hout gedragen heeft.

Heilige trappen zijn van oudsher ook voorwerpen van volksdevotie. Men gaat dan uit verering bij voorkeur geknield naar boven. Men denkt aan de Scala Sancta in Rome, de trap uit het paleis van Pilatus waarlangs Christus voor de landvoogd gebracht werd. En men denkt aan de trap in

Lourdes, die verwijzen naar de top van de Calvarieberg, en pelgrims ook wel geknield bestijgen.

Voor ons de meeste bekende zeven symbolen.

De zeven werken van barmhartigheid in de Bijbel.

De Rooms-katholieke Kerk kent zeven sacramenten.

Er zijn zeven hoofdzonden.

Zeven vette en zeven magere jaren.

Zeven bepaalt de lengte van de week.

De Griekse stad Thebe had zeven poorten.

De stad Rome werd gebouwd op zeven heuvels en telde zeven koningen.

Op de aarde onderscheidt men zeven wereldwonderen

In de antroposofie wordt het leven in fases van zeven jaren ingedeeld.

In sprookjes de zeven dwergen, de zeven geitjes.

Hans van Kampen,
Architectuurhistoricus